

Lietteen käsittely mädättämällä

Cewic vuosiseminaari 21.1.2010 Oulu

Jukka Lehtovuori
Sovelluspäällikkö
Kemira Oyj

Water is the connection **kemira**

Sisältö

1. Biokaasulaitos tyypit
2. Mädätysprosessi
3. Suomen biokaasulaitokset
4. Käsittelyjäännös ja rejektivesi
5. Käytännön haasteita
6. Tulevaisuus
7. Syöttötariffi

Biokaasulaitos tyypit

Jätevedenpuhdistamoiden biokaasulaitokset (18 laitosta v. 2009)

- Käsittelevät pelkästään JVP-lietteitä
- Usein sähkön ja lämmön yhteistuotantoa
- Omavaraisuus aste tyypillisesti 30 – 50 % sähkön ja 70 – 100 % lämmön suhteen

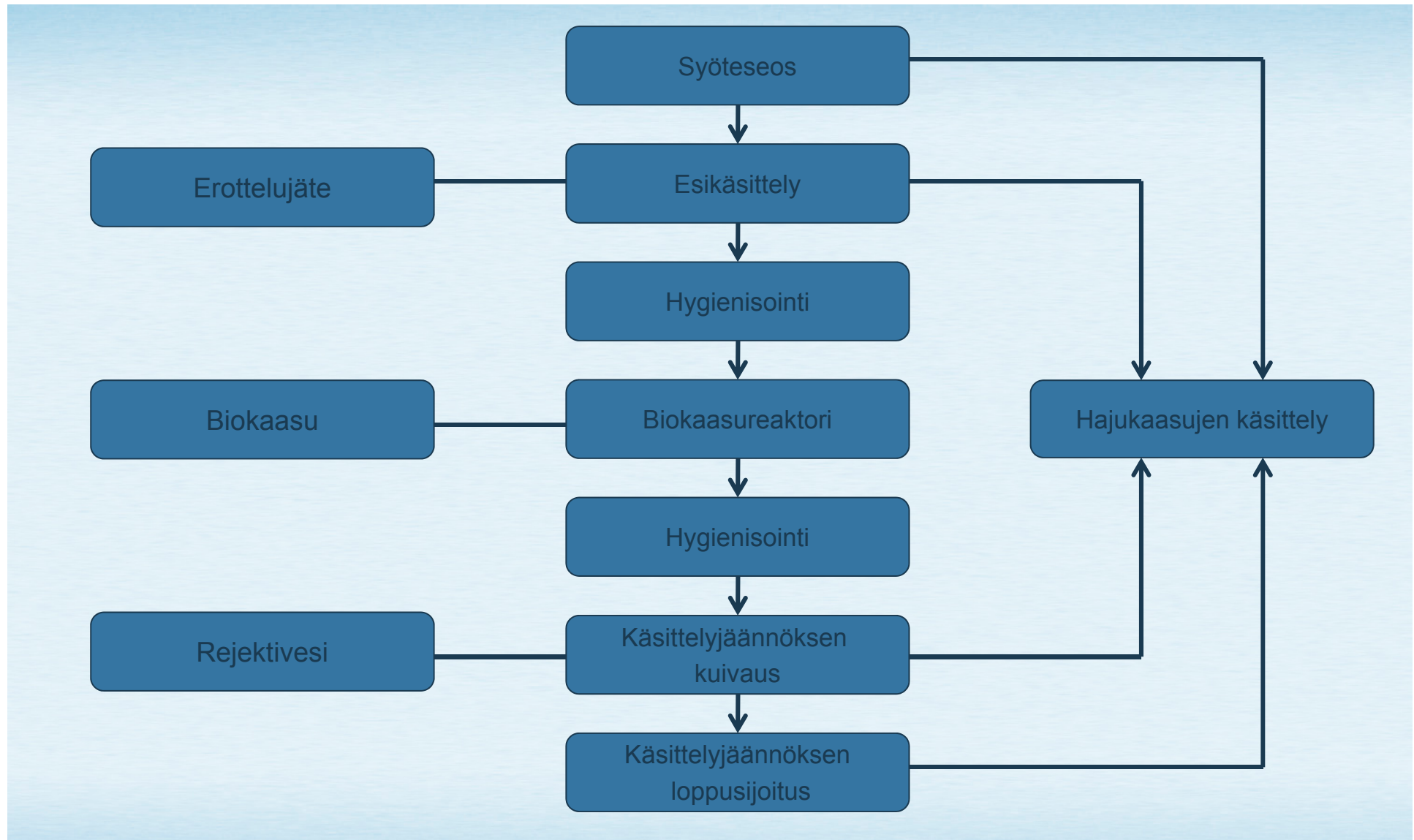
Maatilojen biokaasulaitokset (9 laitosta v. 2009)

- Käsittelevät lantaa ja muuta orgaanista jätettä
- Pääasiassa sähkön ja lämmön tuotantoa, liikennepolttoaineen tuotantoa yhdellä tilalla

Yhteiskäsittelylaitokset (6 laitosta v. 2008)

- Käsittelevät teollisuuden lietteitä, JVP-lietteitä, biojätettä ja maatalouden lietteitä
- Lämmön ja sähkön tuotantoa ja myyntiä, biokaasun myyntiä

Mädätysprosessi

Mädätysprosessi

1. Hydrolyysi

Monimutkaiset orgaaniset yhdisteet hajoavat pienimolekyylisiksi liukoisiksi yhdisteiksi

2. Happokäyminen, asidogeneesi

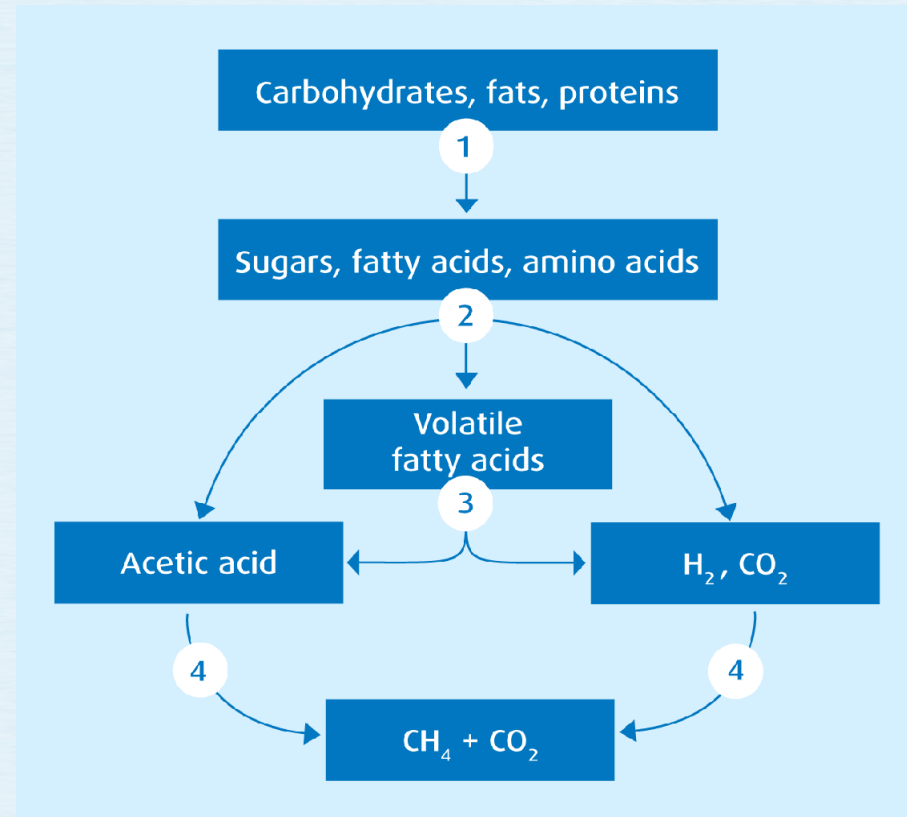
Entsyymit, hiivat, homeet ja bakteerit hajottavat yhdisteitä hapettomissa olosuhteissa

3. Asetogeneesi

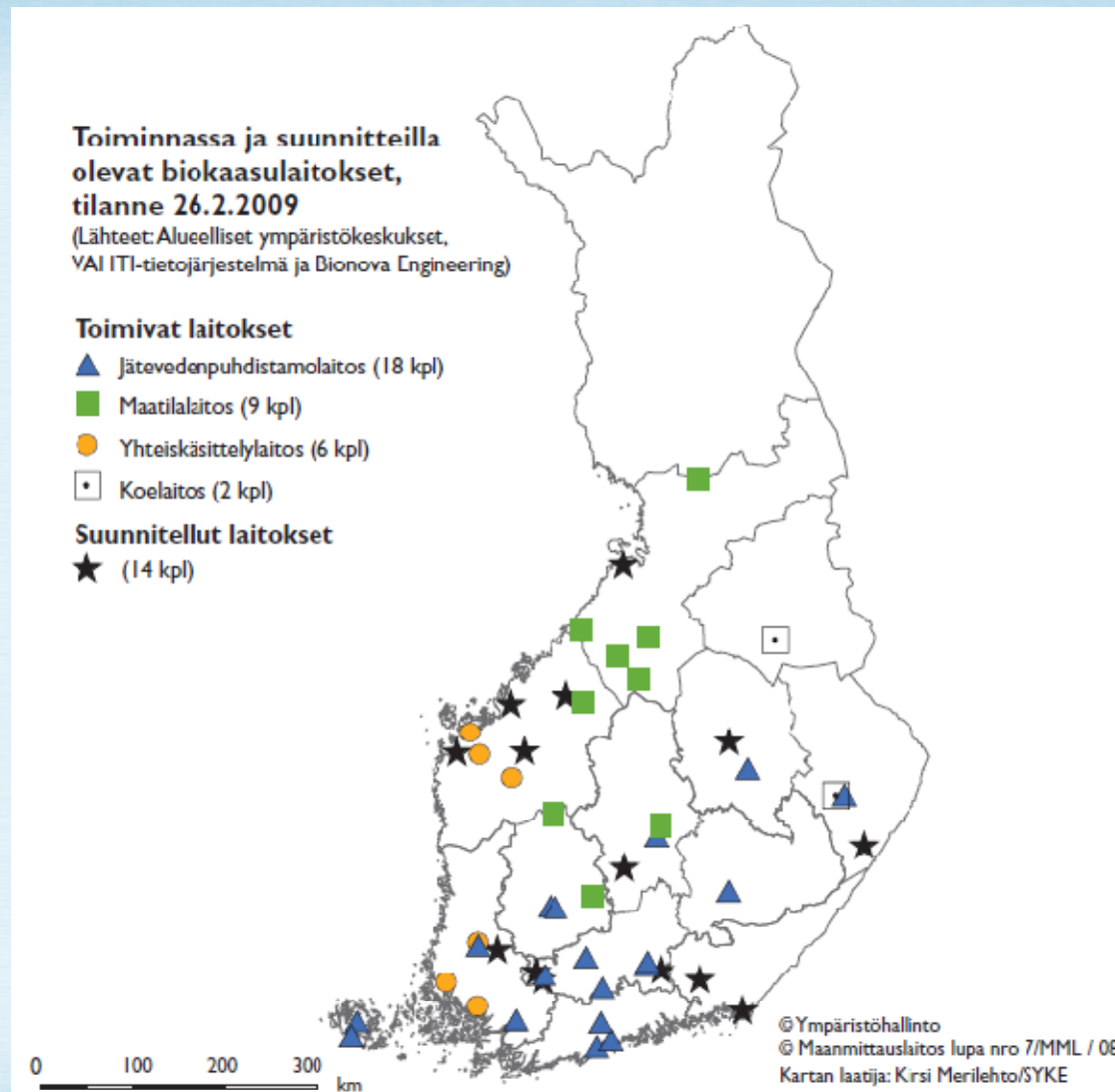
Yhdisteiden muuntuminen etikkahapoksi, vedyksi ja hiilidioksidiksi

4. Metanogeneesi

Metaania muodostuu etikkahaposta (70 %) ja vedystä (30 %)

Biokaasulaitokset Suomessa

Käsittelyjäännöksen jälkikäsittely ja hyödyntäminen

JVP lietteet

- Tyypillisesti mekaaninen kuivaus ja kompostointi
- Terminen kuivaus, kemiallinen hydrolyysi, kalkkistabilointi
- Viherrakennus ja maisemointi, kaatopaikkojen verhoilu, kaatopaikka, maa- ja metsätalous

Maatalouden lietteet

- Yleensä lietteitä ei kuivata
- Maa- ja metsätalous

Yhteiskäsittelylaitosten lietteet

- Mekaaninen kuivaus ja kompostointi
- Terminen kuivaus
- Viherrakennus, maisemointi, maa- ja metsätalous

Rejektivesien jälkikäsittely ja hyödyntäminen

JVP rejektivedet

- Rejektivedet palautetaan puhdistamolle

Maatalouden rejektivedet

- Hyödynnetään typpilannoitteena

Yhteiskäsittelylaitosten rejektivedet

- Hyödynnetään typpilannoitteena sellaisenaan tai konsentroituna
- Johdetaan kunnallisille jätevedenpuhdistamoille
  - Erilliskäsittelyt: kiintoaineen poisto, biologinen typenpoisto, strippaus, kalvotekniikat

Biokaasulaitosten käytännön haasteet

JVP biokaasulaitokset

- Vaahtoaminen
- Saostumat rejektivesilinoissa ja lämmönvaihtimilla
- Kaasuntuotannon tehostaminen

Maatalouden biokaasulaitokset

- Rikkivedyn muodostuminen mädättämössä

Yhteiskäsittelylaitokset

- Vaahtoaminen
- Saostumat rejektivesilinoissa ja lämmönvaihtimilla
- Kaasuntuotannon tehostaminen
- Rejektivesien käsittely
- Rikkivedyn muodostuminen mädättämössä

Vedenpoiston tehostaminen !!!

Tulevaisuus

Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa asetetaan haastavat tavoitteet uusiutuvan energian lisäämiselle

Biokaasuntuotanto Suomessa reaktorilaitoksilla v. 2008 29,9 milj. m³ (39,3 GWh sähköä ja 99,8 GWh lämpöä)

- 3,9 % teoreettisesta potentiaalista
- 13,2 % teknisestä potentiaalista

v. 2009 lopussa Suomeen suunnitteilla/rakenteilla 15 reaktorilaitosta

Biokaasulaitosten investointikustannukset suhteessa tuotettuun sähköenergiaan ovat varsin korkeat

→ Syöttötariffi

Syöttötariffi

Uusiutuvan energian syöttötariffia selvittänyt työryhmä on luovuttanut 29.9.2009 loppuraporttinsa elinkeinoministeri Mauri Pekkariselle

Työryhmän ehdotus:

- Syöttötariffin hinta määriteltäisiin hallinnollisesti ja tavoitehintana olisi 83,5 €/MWh
- Biokaasulla tuotetulle sähkölle maksettaisiin lisätukea 50 €/MWh, kun kyseessä on yhdistetty sähkön ja lämmön tuotanto ja laitoksen kokonaishyötysuhde on vähintään 50 %
- Tariffia maksettaisiin 12 vuoden ajan

Ehdotuksessa oleva rahoitusmalli (sähkön käyttäjiltä perittävät maksut) on ongelmallinen

Hallituksen esitys syöttötariffista on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2010.

Kiitos!

Jukka Lehtovuori
Sovelluspäällikkö
Kemira Oyj
050-567 2299
jukka.lehtovuori@kemira.com

Water is the connection **kemira**